

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Betänkandet En klimatanpassad miljöbalk för samtiden och framtiden (SOU 2021:21)

M2021/00830

Utgångspunkter och bakgrund

Konkurrensverket har i uppdrag att verka för en effektiv konkurrens i privat och offentlig verksamhet samt en effektiv offentlig upphandling till nytta för det allmänna.

Den föreliggande utredningen är ett delbetänkande av Klimaträttsutredningen som regeringen tillsatte i december 2019. Syftet med utredningen är att skapa bättre förutsättningar för att Sveriges klimatmål ska kunna nås genom att klimatfrågan integreras i lagstiftningen. Enligt utredningens direktiv är miljöbalken central för att skapa sådana förutsättningar och har betydande potential att styra utsläppen av växthusgaser. I delbetänkandet ges förslag på hur miljöbalken kan, enligt utredningens mening, utgöra ett effektivt verktyg för att nå klimatmålen. I huvudsak handlar det om att utvidga miljöbalkens räckvidd genom att förtydliga att begreppet "hållbar utveckling" innebär att människans klimatpåverkan minimeras, och miljöbalken därför bör tillämpas med klimatpåverkan som ett ytterligare kriterium vid prövning av en verksamhet. Verksamheter ska, så länge det inte står i konflikt med miljöbalkens övriga mål, använda bästa möjliga teknik för att minimera sin klimatpåverkan. Vid målkonflikter ska en avvägning göras.

Omprövning och tidsbegränsning av tillstånd och villkor (6.1.7)

Utredningen föreslår att en särskild utredning snarast ska tillsättas för att göra en bred översyn av reglerna omprövning, tidsbegränsning av tillstånd och villkor samt lämna förslag till förändringar så att de blir effektiva och verkningsfulla verktyg i miljöbalken.

Enligt utredningen sker omprövning och tidsbegränsning av tillstånd i dagsläget inte i tillräcklig utsträckning. Omprövning är det enda verktyg som säkerställer att krav kan ställas på befintliga tillståndsgivna verksamheter enligt utredningens övriga förslag annat än på deras initiativ. Även tidsbegränsning bidrar till att

tillstånd och villkor kan hållas uppdaterade, men den kan bara införas genom nya prövningar eller omprövning. För att klimatanpassningen av miljöbalken ska få en större effekt krävs enligt utredningen ökade möjligheter till omprövning och tidsbegränsning av tillstånd. Det skulle även minska den konkurrensnackdel som nya och förändrade verksamheter annars kan få gentemot verksamheter med befintliga tillstånd.

Konkurrensverket tillstyrker förslaget. För att säkerställa likvärdiga konkurrensförhållanden mellan nya och befintliga verksamheter är det viktigt att även befintliga verksamheter ska behöva anpassa sig till de nya kraven i en klimat-anpassad miljöbalk. Samtidigt är det rimligt att ge befintliga verksamheter visst anstånd för anpassning, i syfte att bevara åtminstone en del av nuvärdet av de icke-avskrivna tillgångar som annars devalveras av krav som följer av ny reglering. Ett krav på omedelbar anpassning skulle genom ökad regulatorisk osäkerhet kunna påverka framtida investeringsincitament negativt.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Rikard Jermsten. Föredragande har varit ekonområdet Mark Bernard.

Yttrandet undertecknas inte egenhändigt och saknar därför namnunderskrifter.

Rikard Jermsten

Mark Bernard